

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาที่เป็นที่ยอมรับและเป็นภาษาสากลภาษาหนึ่งในปัจจุบันก็คือภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้กันอย่างกว้างขวางทั่วโลกเป็นภาษากลางหรือภาษาสากล (International Language) ที่ใช้ติดต่อสื่อสารสื่อความคิดระหว่างชนชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมโลกปัจจุบัน ซึ่งเป็นโลกยุคโลกาภิวัตน์การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์สามารถทำให้ผู้คนในที่ต่างๆ ของโลก ได้รับรู้ข่าวสารทันเหตุการณ์ได้สื่อความรู้ความคิดความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ถึงกันโดยไม่ยากอีก ทั้งการไปมาหาสู่กันและกันในรูปแบบของการติดต่อสื่อสารข้ามประเทศการเจรจาทางการทูต การเยี่ยมเยียนอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการของผู้นำประเทศ การท่องเที่ยวในต่างแดน การส่งผู้คนไปศึกษาหรือไปทำงานในต่างประเทศล้วนแล้วแต่ต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางทั้งนั้น ดังนั้น การมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษจึงมิได้มีเพียงเพื่อการสื่อสารกับชนชาติเจ้าของภาษาอังกฤษเท่านั้น หากแต่ครอบคลุมไปถึงการสื่อสารกับชนชาติต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งไม่สามารถสื่อสารในภาษาเหล่านั้นได้ ด้วยเหตุนี้การที่นักเรียนจะมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้นั้นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งและภาษาอังกฤษก็มีความสำคัญและจำเป็นมากในการเร่งรัดพัฒนาการเรียนรู้อัจฉริยะ (วิภาดา ประสารทรัพย์, 2542, หน้า 1)

จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาทุกฝ่ายต่างพยายามพัฒนาให้เหมาะสม ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังที่เห็นได้จากความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านหลักสูตรและวิธีการไม่ว่าจะเป็นด้านนโยบาย วัตถุประสงค์และการปฏิบัติ ล้วนเป็นสิ่งที่บ่งบอกได้ถึงความพยายามที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ความพยายามเพื่อการบรรลุผลดังกล่าวอีกขั้นหนึ่งจะเห็นได้จากคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อปลายปี พ.ศ. 2538 และต้นปี พ.ศ. 2539 ได้มีมติให้ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และได้มีหนังสือเวียน สำนักเลขาธิการรัฐมนตรีที่ นร. 0215/2865 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2539 ให้กระทรวงศึกษาธิการ เร่งรัดพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ให้เป็นไปตามนโยบายการสอนภาษาอังกฤษต่างประเทศตั้งแต่ประถมศึกษาเป็นต้นไป จึงได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ และส่งเสริมให้มีการจัดตั้งโรงเรียนที่เปิดสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ ให้ใช้สื่อการสอนที่เป็นภาษาอังกฤษได้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 (สุทธิพงษ์ ยงค์กมล, 2543, หน้า 2)

การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ และทักษะได้เต็มศักยภาพ เป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา การจัดการศึกษาที่คำนึงถึงความ

แตกต่างของผู้เรียน และสามารถสนองตอบผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมตรงตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 24 (1) “จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความ สนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล” โดยเฉพาะผู้เรียนที่มี ความสามารถพิเศษ ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 10 วรรคสี่ว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่ เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น” และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 22 “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ”ปัจจุบันความเจริญทางวิทยาการและ ระบบการสื่อสาร มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วความเจริญเติบโตของเทคโนโลยีสารสนเทศ จากนานาประเทศเริ่มเข้าสู่ประเทศไทย และสารสนเทศส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งจัดว่าเป็น ภาษาสากล ระบบการศึกษาไทยจึงควรพัฒนาให้คนไทยมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารได้เท่าเทียมกับอารยประเทศ(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, หน้า 4-8)

กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษในปัจจุบัน จึงมีนโยบายให้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินงานโครงการโรงเรียนสองภาษา (English Program) โดยพิจารณาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็น รูปธรรม มีการจัดการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงนำไปสู่การแข่งขันระดับสากล ภาษาอังกฤษซึ่งเป็น ภาษาสากล จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมาก การพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งของประเทศไทยในปัจจุบัน สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในหมวด 4 ได้กำหนดแนวทางการจัด การศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักการว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และ พัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และ บูรณาการตามความเหมาะสมแต่ละระดับการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ตาม จุดเน้นซึ่งระบุให้มีเอกภาพเชิงนโยบายแต่หลากหลายในการปฏิบัติ กระทรวงศึกษาธิการมี นโยบายกำหนดการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ 5 รูปแบบ คือ โรงเรียนในกำกับ โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนสองภาษา โรงเรียนต้นแบบ และโรงเรียนอัจฉริยะ

ปัจจุบัน โรงเรียนสองภาษาที่เปิดในประเทศไทยนั้น ได้ประสบกับปัญหาหลาย ประการ ซึ่งจากการศึกษาของสิริรัตน์ ครุวรรณ (2555, ย่อหน้า 1) พบว่า ปัญหาของโรงเรียน สองภาษาที่พบ จำแนกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย (1) นักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยประเด็นปัญหาที่มีความสำคัญมากที่สุด

และมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงกว่า 3.5 คือ นักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รองลงมาคือ นักเรียนขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ และนักเรียนขาดทักษะในการสื่อสาร (2) คุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม เนื่องจากครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพมีจำนวนน้อย ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพถูกซื้อตัว รวมถึงครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพเรียกร้องค่าตอบแทนสูง และ (3) ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงกับโครงการโรงเรียนสองภาษา เนื่องจากการเสียค่าใช้จ่ายสูง และผู้ปกครองมีความต้องการให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการศึกษาของปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร์ (2555, ย่อหน้า 3) ระบุว่า “ปัญหาสำคัญที่พบในโรงเรียนสองภาษามีด้วยกันหลายประเด็น เช่น ปัญหาทางด้านการเรียน การปรับตัวของนักเรียน ความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ และการย้ายเข้าระหว่างปีการศึกษา ส่วนปัญหาด้านการสอนที่พบ คือ การควบคุมคุณภาพของครู และการควบคุมชั้นเรียน และปัญหาด้านความสัมพันธ์ของครูในโรงเรียน ที่ขาดการประสานงานกันและมีการเปรียบเทียบด้านผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์ระหว่างครูที่สอนโครงการปกติและโครงการพิเศษ”

จะเห็นได้ว่า โครงการโรงเรียนสองภาษา กำลังเป็นที่นิยมมากในประเทศไทยเพราะเป็นการส่งเสริมให้เด็กนักเรียนได้ฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษที่สองอย่างคล่องแคล่ว จึงนับได้ว่าเป็นแนวทางใหม่ในการจัดการศึกษา เพื่อประสิทธิภาพของผู้เรียนในด้านภาษาอังกฤษแสดงถึงความพยายามของหน่วยงานราชการในการสร้างมิติใหม่ของการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาความรู้ และทักษะของคนให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน และอนาคตต่อไปด้วยลักษณะรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนของโครงการโรงเรียนสองภาษา เป็นเรื่องใหม่ของการศึกษาในประเทศไทย โดยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้อุทิศทั้งระบบ โดยการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ โครงการโรงเรียนสองภาษาถือเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในด้านภาษาให้สามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพโดยถือให้ โรงเรียนที่มีความพร้อมและมีศักยภาพเพียงพอในทุกด้าน โดยโครงการโรงเรียนสองภาษาเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ความสามารถและทักษะทางภาษาของผู้เรียนและในการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความสามารถขั้นพื้นฐานในการใช้ภาษาของผู้เรียน การสอดแทรกคุณธรรมและค่านิยมของผู้เรียน (เสาวภา จันทร์สงค์, 2547, หน้า 2) จึงทำให้โรงเรียนสองภาษาเป็นโรงเรียนรูปแบบตามนโยบายที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อเพื่อพัฒนาศักยภาพความรู้ความสามารถและทักษะทางภาษาของผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนต้องคำนึงถึงความสามารถ

พื้นฐานในการใช้ภาษาของผู้เรียน การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันดีงาม ตลอดจนการเรียนการสอนในบริบทความเป็นไทยผสมผสานกับความเป็นสากล

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 จนถึงปีการศึกษา 2551 หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร ได้ติดตามและประเมินผล พบว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 มีจุดดีหลายประการ เป็นหลักสูตรช่วยสำหรับการกระจายอำนาจทางการศึกษา ทำให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง ผลการศึกษาดังกล่าวยังได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของหลักสูตรหลายประการทั้งในส่วนเอกสารหลักสูตรกระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ทักษะความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่เป็นที่น่าพอใจ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 เพื่อนำไปสู่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยดังกล่าว มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โครงสร้างเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น โดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมได้ตามความพร้อมและจุดเน้น (หลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551, ย่อหน้า 2)

นโยบายการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร ได้มีนโยบายว่า การเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย อันประกอบด้วยยกระดับองค์ความรู้ให้ได้มาตรฐานสากล จัดให้มีโครงการตำราแห่งชาติที่บรรจุความก้าวหน้าและได้มาตรฐานทั้งความรู้ที่เป็นสากลและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการอ่าน พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น จัดให้มีระบบการจัดการความรู้ ปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษา ทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมกับมาตรฐานสากลบนความเป็นท้องถิ่น พัฒนาระบบการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คุณธรรมมุ่งการสร้างจริยธรรมในระดับปัจเจก รวมทั้งสร้างความตระหนัก ในสิทธิและหน้าที่ความเสมอภาค และดำเนินการให้การศึกษาเป็นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริง ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาโดยการกระจายอำนาจสู่พื้นที่ให้สมบูรณ์โดยเริ่มจากพื้นที่ ที่มีความพร้อม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2557, หน้า 47)

จากเหตุผลดังกล่าว จึงควรมีการศึกษาถึงความพร้อมการบริหารจัดการศึกษาในการเปิดสอนโครงการโรงเรียนสองภาษา และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำวิจัย เพื่อศึกษาความพร้อมการบริหารจัดการศึกษาในการเปิดสอนโครงการโรงเรียนสองภาษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อจะได้ข้อมูลการวิจัยไปใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบายและตัดสินใจในการดำเนินการเพื่อพัฒนาการศึกษาที่เปิดสอนโครงการโรงเรียนสองภาษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมการบริหารจัดการศึกษาในการเปิดสอนโครงการโรงเรียนสองภาษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมการบริหารจัดการศึกษาในการเปิดสอนโครงการโรงเรียนสองภาษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน วิทยฐานะ และขนาดของสถานศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

1. โรงเรียนที่มีความประสงค์ที่จะเปิดการเรียนการสอนตามโครงการโรงเรียนสองภาษา สามารถนำข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้า ไปเป็นแนวทางในการเตรียมการ ปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาโครงการให้ดียิ่งขึ้น
2. ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงความพร้อมการจัดการศึกษาในการเปิดสอนโครงการโรงเรียนสองภาษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2556 มีผู้บริหาร 338 คน ครู 3,116 คน รวม 3,454 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน การหาจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจึงใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) (สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546,

หน้า 129-130) โดยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 358 คน (ผู้บริหาร 130 คน และครู 228 คน)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 ระดับการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.3 ตำแหน่งหน้าที่

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครูผู้สอน

2.1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน

- 1) น้อยกว่า 10 ปี
- 2) 10 - 20 ปี
- 3) มากกว่า 20 ปี

2.1.5 วิทยฐานะ

- 1) ไม่มีวิทยฐานะ
- 2) วิทยฐานะชำนาญการ
- 3) สูงกว่าวิทยฐานะชำนาญการ

2.1.6 ขนาดของสถานศึกษา

- 1) ขนาดเล็ก (1-120 คน)
- 2) ขนาดกลาง (121-300 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ มากกว่า 300 คน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมการบริหารจัดการศึกษาในการเปิดสอน
โครงการโรงเรียนสองภาษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับการศึกษาชั้น
พื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งมีขอบเขตเนื้อหา 4
งาน ได้แก่ 1) งานวิชาการ 2) งานงบประมาณ 3) งานบุคคล 4) งานบริหารงานทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทิศนะ หมายถึง ความคิดเห็นที่ประกอบด้วยเหตุผล ซึ่งแม้จะแตกต่างกันหรือขัดแย้งกันก็นับว่ามีประโยชน์ เพราะจะเป็นแนวทางให้ผู้อื่นได้มีโอกาสใช้ดุลยพินิจตัดสินใจเลือกวิธีทางแก้ปัญหาได้หลายทาง

2. ภาษา หมายถึง ถ้อยคำที่ใช้พูดหรือเขียนเพื่อสื่อสารของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น ภาษาไทย ภาษาจีน หรือเพื่อสื่อความเฉพาะวงการ เช่น ภาษาราชการ ภาษากฎหมาย ตัวหนังสือ หรือกิริยา อากักรที่สื่อความได้ เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง ภาษามือ

3. โรงเรียนสองภาษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ความสามารถและทักษะทางภาษาของผู้เรียน การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันดีงาม ตลอดจนการเรียนการสอนในบริบทของความเป็นผสมผสานกับความเป็นสากลสำหรับรูปแบบการจัดการศึกษาทำได้ 2 แบบ คือ อิงลิชโปรแกรม (English Program : EP) และ มินิอิงลิชโปรแกรม (Mini English Program : MEP) จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกวิชา ยกเว้น ภาษาไทยและสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ส่วน มินิอิงลิชโปรแกรม (MEP) สอนได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของชั่วโมงสอนทั้งหมดต่อสัปดาห์

4. ความพร้อมในการเปิดสอนตามโครงการโรงเรียนสองภาษา หมายถึง การเตรียมตัวของสถานศึกษาที่จะศึกษาข้อมูลประกอบการคิดและการตัดสินใจอย่างเหมาะสม ในการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป

4.1 ความพร้อมของงานวิชาการ หมายถึง การเตรียมการปฏิบัติงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหัวใจหลักที่สำคัญของสถานศึกษา ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานที่มีประสิทธิภาพ การวางแผนงานวิชาการ ในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินเกี่ยวกับการเรียนการสอน การบริการเกี่ยวกับการเรียนการสอน การงานวัดผลประเมินผล เพื่อส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตร

4.2 ความพร้อมของงานงบประมาณ หมายถึง การเตรียมการจัดทำ และเสนอแผนของงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ว่างล่วงหน้า การจัดสรรงบประมาณ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล รายงานการใช้จ่ายเงิน และผลการดำเนินงาน มีการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา บริหารการเงิน การบัญชี พัสดุและสินทรัพย์

4.3 ความพร้อมของงานบุคคล หมายถึง การเตรียมการเพื่อปฏิบัติในกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวกับบุคลากรในองค์กรว่างล่วงหน้า นับตั้งแต่กระบวนการสรรหา การคัดเลือก การ

บรรจุแต่งตั้ง การโอนย้าย การฝึกอบรม การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การปกครองบังคับบัญชา การดำเนิน การทางวินัย การพ้นจากงาน

4.4 ความพร้อมของงานบริหารงานทั่วไป หมายถึง การเตรียมงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการบริหารการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งของรัฐและเอกชน

6. ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียน การสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน

7. การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา

8. สถานศึกษา หมายถึง หน่วยงานตามกฎหมายที่มีหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร

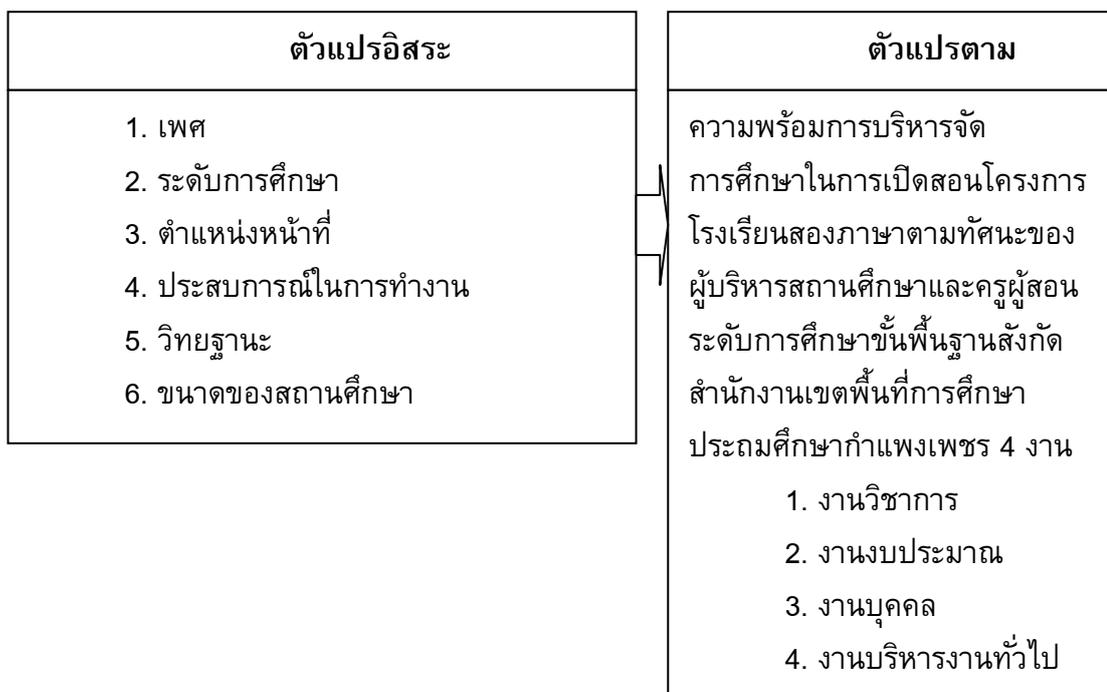
9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 เขต ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

10. ชุมชนหมายถึง กลุ่มบุคคลหลายๆกลุ่มมารวมกันอยู่ในอาณาเขตและกฎหมายหรือข้อบังคับอันเดียวกัน มีการสังสรรค์กัน มีความสนใจร่วมกัน มีผลประโยชน์คล้ายๆ กันมีแนวพฤติกรรมเป็นอย่างเดียวกัน เช่น ภาษาพูด ขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือ มีวัฒนธรรมร่วมกันนั่นเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวความคิดในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยความพร้อมการบริหารจัดการศึกษาในการเปิดสอนโครงการโรงเรียนสองภาษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพร้อมการบริหารจัดการศึกษาในการเปิดสอนตามโครงการโรงเรียนสองภาษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ แล้วนำมาเป็นกรอบ

แนวคิดของการวิจัยครั้งนี้ แนวคิดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2545, หน้า 29 – 33) มาตรา 39 ว่าด้วยการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการสถานศึกษา ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความพร้อมการบริหารจัดการศึกษาในการเปิดสอนโครงการโรงเรียนสองภาษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร แตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน วิทยฐานะ และขนาดของสถานศึกษา